

RIIHIMÄEN VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS

16.12.2022 klo 14.03 – 16.04

Teatterihotelli, Hämeenaukio 1, 11100 Riihimäki

Osallistujat

Petri Mattila	kaupunginhallitus, puheenjohtaja
Marja-Liisa Saarinen	sosiaali- ja terveyslautakunta
Raisa Laurila-Hakulinen	elinvoimalautakunta
Jukka Mursula	sivistyksen ja osaamisen lautakunta
Raija Vuorela	Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä
Tarja Simonen	Riihimäen Seudun Näkövammaiset ry
Pirjo Rautanen	Kanta-Hämeen neuroyhdistys ry
Päivi Sinivuori	Riihimäen Kehitysvammatuki ry
Esko Mäkinen	Riihimäen seudun reuma-tules ry
Reijo Kurkela	Riihimäen seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry
Leena Toivonen	Riihimäen kaupunki, vammaispalvelut (klo 15.45 alkaen)
Marjo-Kaisa Konttinen	Riihimäen kaupunki, hyvinvointikoordinaattori
Sirpa Roivas	Riihimäen kaupunki, palvelusihteeri, hallinto ja konserni-toimialue, sihteeri

Poissa

Ismo Portin	tekninen lautakunta
Tiina Siivonen	Riihimäen Seudun Invalidit ry

Vierailijat

Anna-Maija Jämsén	Riihimäen kaupunki, liikennesuunnittelija, tekninen toimialue (paikalla asiat 1-4)
Kimmo Männistö	Riihimäen kaupunki, liikennetekniikan asiantuntija, tekninen toimialue (paikalla asiat 1-5)

Käsittelyt asiat**1. Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.03.

Todettiin osallistujat.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tarja Simonen ja Pirjo Rautanen.

4. Keskustan katuremontit/ vastaava liikennesuunnittelija Anna-Maija Jämsén

Jämsén kertoi esteettömyyden tavoiteverkosta, jonka tarkoituksena on parantaa esteettömän liikkumisen edellytyksiä keskusta-alueella.

Katujen ja yleisten alueiden osalta tämä tarkoittaa mm. pintojen kaltevuuksien, ylityskohtien turvallisuuden ja aistiympäristön esteettömyyden huomioimista.

Kauppakatu oli ensimmäinen kohde, joka Riihimäellä suunniteltiin ja rakennettiin esteettömyyden erikoistasoon, suunnittelu tehtiin konsulttityönä. Seuraavana kohteena oli Keskuskatu jonka suojatiekivien saumaukset tullaan uusimaan ennen takuuajan loppumista. Kohteessa käytettiin kallistetun reunakiven sijasta LR-reunakiveä, joka on SuRaKu-ohjeistuksen mukainen. On kuitenkin todettu, että reunakivi on malliltaan liian jyrkkä, ja myös sen osalta tehdään korjauksia. LR-reunakiveä ei tulla jatkossa käyttämään.

Keskuskatu-Hämeenkatu risteys; äänimajakoiden käyttöönotto on viivästynyt ja ne pyritään ottamaan käyttöön mahdollisimman pian. Käyttöönotosta tiedotetaan. Keskuskadun uudistuksessa pidetään välivuosi, ja myös Välikadun ratkaisussa on tarkoitus käyttää äänimajakoita suojatien kohdalla.

Jämsén kertoi myös toimenpiteistä esteettömyystiedon edistämisestä teknisellä toimialueella. Pyrkimyksenä on saada keskustassa myös kiinteistöt mukaan edistämään esteettömyyttä katuhankkeiden yhteydessä. Suunnitelmissa on vierailuja onnistuneisiin kohteisiin ja opas esteettömyyden edistämiseen.

Tulevat katuhankkeet Tempelikatu, Hämeenaukio ja Kauppakatu suunnitellaan ja rakennetaan esteettömyyden erikoistasoon. Katusuunnitelmat tulevat kommentoille vammaisneuvostolle.

Reijo Kurkela kertoi Kauppakadun ja Keskuskadun eron olevan iso, suojatien pinnoite tulisi saada samaan tasoon. Lisäksi ratkaisematta on ”pyöreän” kulman erottuminen – voisiko miettiä esim. jotain värikoodia ratkaisuna. Johdonmukaisuus eri reiteillä on tärkeää.

Tarja Simonen kertoi, että Keskuskatu/Hämeenkatu alueella keppi tökkii nyt pintaan, ja Jämsén kertoi että pinta tullaan korjaamaan tasaiseksi. Esko Mäkinen tiedusteli; onko Lasitehtaan koululle risteykseen suunniteltu mitään? Jämsén piti valaistusta ja valistusta oleellisena.

5. Paikallisliikenne/ liikennetekniikan asiantuntija Kimmo Männistö

Kimmo Männistö esitteli paikallisliikenteen ajankohtaisia asioita.

Riihimäen paikallisliikenteen kevätaikataulu 1.1.–4.6.2023 on valmistunut. R-kyydin saatavuutta parannetaan vuodenvaihteen jälkeen erityisesti viikonloppuiltaisina. R-kytytilataan joko Reitit ja liput -sovelluksella tai puhelimitse. Vuodenvaihteen jälkeen puhelintilauksiin tulee yhden euron maksu soittokerralta paikallispuhelimaksun lisäksi. Asiakaskyselyssä tulokset ovat olleet pääosin positiivisia ja ongelmia on korjattu. Isoin tehty muutos on kyytien kulkeminen pysäkiltä pysäkille.

Männistö kertoi, että R-kyydin voi tilata myös ryhmälle - tämä voi helpottaa myös erityisryhmien kulkemista. Sairaalalle menevä linja (2 kertaa tunnissa) on palautettu ajoon. Kaikkien kyytiautojen pitäisi olla nyt luiskalla varustettuja, sähköpyörätuolia ei autoon saa.

Tänä vuonna on paikallisliikenteessä tullut 200 000 matkaa täyteen, viimeksi 1980-luvulla saatu näin hyviä lukemia. R-kyytien osalta katsotaan vielä kevät 2023, sitten arvioidaan palvelun jatko. Paikallisliikenteen kokonaisuus on menossa kilpailutukseen.

Tarja Simonen toi esille, että yhden euron puhelinmaksu on yhdenvertaisuuden vastaista. Lisäksi on henkilöitä, joille puhelimella tilaaminen on ainoa vaihtoehto. Näin ollen maksu koskisi digitaidottomia ja heikoimmassa asemassa olevia. Männistö kertoi, että puhelinpalvelu joudutaan ostamaan Matkahuollon kautta. Puheluita tulee noin 700 kpl/kk.

Päivi Sinivuori piti R-kyätiä hyvänä, sillä sitä oppii käyttämään, toisin kuin linjakyytiä.

6. Esteettömyyskunniakirjan saajan valinta

Vammaisneuvosto valitsi esteettömyyskunniakirjan saajaksi Riihimäen seurakunnan.

7. Vammaisneuvoston vuoden 2022 toiminnan tavoitteiden saavuttaminen

Toimintasuunnitelma 2022 on laadittu kokouksessa 17.12.2021 ja kirjattu muistion kohtaan 6 seuraavasti:

Vammaisneuvoston vuoden 2022 toimintasuunnitelman laatiminen

- Vammaisneuvosto järjestää vuoden 2022 aikana vähintään kuusi kokousta.
- Kokouksiin pyydetään mukaan asiantuntijoita kaupungin eri sektoreilta, mm. liikennetekniikan asiantuntija kertomaan paikallisliikenteen kehittämisen näkymistä
- Esteettömyysoppaiden laatiminen kaupungin keskeisimmistä yleisötiloista – prosessin käynnistäminen ja oppaiden kommentointi. Oppaiden julkaisu kaupungin kotisivuilla.

Vammaisneuvosto tarkasteli vuoden 2022 toimintasuunnitelman toteutumista ja päätti laatia toimintasuunnitelman 2023 seuraavassa kokouksessaan. Lisäksi esteettömyysoppaan laatiminen siirretään vuoden 2023 tavoitteisiin.

8. Nimeämispyyntö Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon

Hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 14.11.2022 päättänyt pyytää alueen kuntien vaikuttamistoimielimiä ehdottamaan jäsenet alueellisiin vaikuttamistoimielimiin. Ehdotukset nimettävistä henkilöistä tulee tehdä 16.12.2022 mennessä.

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukaisesti aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi

hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Jotta tuleviin hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiin saadaan monipuolisesti jäseniksi sekä miehiä että naisia, jokaisesta kunnasta pyydetään esittämään yhtä miestä ja yhtä naista sekä hyvinvointialueen vanhusneuvostoon että vammaisneuvostoon ja kahta miestä ja kahta naista hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.

Vammaisneuvosto päätti valita hyvinvointialueen vammaisneuvostoon jäsenikseen Tiina Siivosen (varsinainen jäsen) ja Esko Mäkisen (varajäsen).

9. Lausuntopyyntö Jokikylän asuinalueen ja puiston asemakaavamuutoksen luonnoksesta

Riihimäen kaupungin kaavoituksen vastuualueella laaditaan asemakaavamuutosta, joka koskee 5. kaupunginosan, Jokikylän kortteleita 0503, 0504, 0506, 0507 sekä virkistys- ja katualueita. Kaavamuutoksen tavoitteena on muodostaa Jokikylän alueelle uusi asuinkerrostaloalue. Rakennusoikeutta asumiseen muodostuu noin 30 000 kerrosneliömetriä ja rakennusten kerrosluku alueella vaihtelee 2-7 välillä. Vammaisneuvostolta pyydetään lausuntoa Jokikylän asuinalue ja puisto asemakaavamuutoksen luonnoksesta 10.1.2023 mennessä.

Jokikylän asuinalue ja puisto on yksi asemanseudun yleissuunnitelman mukaisista uusista asumisen alueista. Tavoitteena on luoda Jokikylän alueelle korkealaatuinen ja kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen asuinalue kävelymatkan päähän rautatieasemasta. Keskeisessä roolissa tulee olemaan asuinalueen keskelle siirrettävä Vantaanjoki ja jokiuoman ympärille muodostuva julkinen puistoalue.

Vammaisneuvoston lausunto

Vammaisneuvostosta on ilahduttavaa, että kaavamuutoksessa on huomioitu erityisryhmien asumisen tarpeet ja Jokipuiston alueelle suunnitellaan korttelialuetta esteettömyyden erikoistason vaatimusten mukaisesti. Vammaisneuvosto painottaa kuitenkin, että sujuvan liikkumisen ja palveluiden saavutettavuuden kannalta on

tärkeää, että esteettömyys huomioidaan koko Jokikylän asuinalueella, ei ainoastaan esteettömän korttelin suunnittelussa. Apuvälineillä liikkuminen tulee olla mahdollista myös alueen puistoalueilla ja läheiseen kauppakeskukseen. Lisäksi alueelle suunnitellulla aukiolla liikkuminen tulee olla esteetöntä myös esimerkiksi näkövammaiselle.

Jokikylän alueen suunnittelussa huomioidaan kaikki käyttäjäryhmät ja varmistetaan, että kaikilla alueen asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus toimia ympäristössä ja käyttää sinne suunniteltuja palveluita. Sen vuoksi on hyvä, että asemakaava sallii myös kioski- ja palvelurakennuksen alueella.

Yleinen kulkeminen kulkuväylillä ja pysäköintialueilla tulee olla turvallista kaikille käyttäjille. Myös yleisten alueiden kunnosta tulee huolehtia mm. riittävällä valaistuksella, katujen auraamisella ja hiekoittamisella. Puistoalueiden ja leikkipaikkojen suunnittelussa huomioidaan esteettömyys päällystemateriaalivalinnoissa, välineiden käytettävyydessä ja havaittavuudessa, mikä antaa mahdollisuuden myös erityislasten leikille leikkipuistossa.

Vammaisneuvosto toteaa, että sen asiantuntijuutta voi hyödyntää kun esteettömyyden toteutumista tarkastellaan ja arvioidaan suunnittelun eri vaiheissa.

10. Ajankohtaiset vammaisneuvostoa koskevat kuulumiset järjestöiltä, lautakunnista ja kaupunginhallituksesta

Reijo Kurkela (Riihimäen seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry) kertoi hyvinvointialueen aloittamisen myötä omaishoidon palkkioiden harmonisoinnista. Päivi Sinivuori (Riihimäen Kehitysvammautuki ry palloseura) kertoi, että kevarijalkapalloilijat voittivat yhdenvertaisuuspalkinnon. Marja-Liisa Saarinen (sosiaali- ja terveyslautakunta) ja Raija Vuorela (Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä) osallistuivat vammaisneuvoston kokoukseen viimeistä kertaa.

11. Tiedotus ja muut asiat

Raisa Laurila-Hakulinen kertoi, että elinvoimalautakunnassa on kerrottu vammaisneuvoston terveiset, aina kun niitä on välitetty. Samoin sivistyksen ja osaamisen lautakuntaan on viestiä viety Jukka Mursulan toimesta.

Marjo-Kaisa Konttinen esitteli vammaisneuvoston toimintasääntöä.

12. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 19.1.2023 klo 14 paikassa Eteläinen Asemakatu 2, Matkakeskus, 1. krs, neuvottelutila Asema.

13. Kokouksen päättäminen

Vammaisneuvosto kiitti pitkäaikaista sihteeriään Leena Toivosta neuvoston eteen tehdystä työstä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.04.